

[Finansministeren.]

Hr. Aksel Møller var kommet mig i For købet, vilde jeg vistnok have sagt, at jeg antog, at mellem 100 og 200 Mill. Kr. vilde komme det aarlige Regnskab til gode — saa forsigtig bør man vistnok være.

Det ærede Medlem Hr. H. C. Hansen udtalte dernæst, at han vilde foretrække, at en Del af Beløbet, f. Eks. 500 Mill. Kr. — altsaa noget mere end de 100—200 Mill. Kr., som der nu er Tale om — skulde anvendes til Dækning af de ekstraordinære Udgifter paa Statsbudgettet, som er fremkaldt af Krigen og dens Afslutning. Paa dette Punkt er der i og for sig ikke nogen meget stor principiel Forskel mellem os, idet vi begge er klar over, at de ekstraordinære Udgifter ikke kan dækkes af de enkelte Aars Skatter, og at der for saa vidt vil komme en Dobbeltbevægelse, idet Statsgælden vil vokse paa Grund af ekstraordinære Udgifter, og den vil gaa ned paa Grund af ekstraordinære Indtægter.

Jeg vil dog gerne sige to Ting, der efter min Mening taler for den af mig foreslaaede Fremgangsmaade. Den første er den, at man, saa vidt jeg kan skønne, faar det klareste Billede af Forholdene ved saa vidt muligt at holde disse Bøgangsindtægter uden for det normale Budget. Jeg kan tiltræde, hvad en af de ærede Talere — jeg tror, det var det ærede Medlem Hr. Aksel Møller — sagde, at man skulde ikke ud sætte Rigsdagen for alt for store Fristelser ved at tilføre de aarlige Regnskaber saadanne helt ekstraordinære Indtægter. For det andet er der dette, at de nævnte ekstraordinære Udgifter for en meget stor Del falder i indeværende Finansaar, medens de formentlig kun i mindre Udstrækning vil komme i de følgende Finansaar. Omvendt gælder det derimod for disse Bøder og Efterbetalinger, at de kun i meget ringe Grad kommer i indeværende Finansaar; de kommer hovedsagelig formentlig i de 3 næste Finansaar, saa der kan alligevel ikke ad denne Vej tilvejebringes noget, der kommer til at ligne Balance for de enkelte Aars Regnskaber. Det vilde blive noget meget tilfældigt. Man vilde gaa ud af indeværende Finansaar med et meget stort Underskud; man vilde saa til Gengæld kunne opnaa maaske om et Par Aar paa Grund af Efterbetalinger at faa et betydeligt Overskud, men det giver ikke noget godt Billede af Statens virkelige Økonomi.

Dertil kommer som det tredie, og det er for mig noget ret væsentligt, at vi bør bidrage, hvad vi kan, til en Sanering af vort Pengevæsen, og det tror jeg, vi gør

bedst ved, at vi lader disse uden for det ordinære Budget kommende Indtægter gaa til en Formindskelse af Pengemængden ved at lade det gaa af paa Gælden til Nationalbanken.

Naar det ærede Medlem sagde, at dette vilde betyde, at vi afdrog paa en rentefri Forpligtelse og samtidig til Dækning af løbende Underskud skulde optage Laan, som vi skal forrente, saa vil jeg gerne sige, at denne Problemstilling efter min Mening ikke er rigtig. For det første er det et Spørgsmaal, om Gælden til Nationalbanken kan blive ved at være rentefri, idet det ikke er nogen Hemmelighed, at den Omstændighed, at Nationalbanken har forøget sin rentebærende Indlaansmasse meget stærkt, samtidig med at den har faaet det store Tilgodehavende hos først Tyskland og derefter hos Staten, har paavirket Bankens Økonomi i høj Grad, og hvis Staten ikke forrenter sin Gæld til Nationalbanken, vil Banken ikke alene miste sit normale Overskud, men faa Underskud, og det vil jo sige, at det kommer Staten til Skade, saadan at man ad den Vej i Virkeligheden kommer til at forrente Gælden til Nationalbanken.

Men dertil vil jeg føje, at saafremt man af Hensyn til aarlige Underskud vil rejse Midler ved Laan, saa er det ikke paa Forhaand afgjort, om disse Laan skal optages i Markedet mod en eller anden Rente, eller det skal ske ved, at Staten trækker paa sin Konto i Nationalbanken. Om man skal gaa til Markedet eller til Nationalbanken, maa afgøres under Hensyn til den til enhver Tid eksisterende pengepolitiske Situation. Hvis vi skal gaa til Markedet, selv om det maaske koster en højere Rente, end vi behøver at betale i Nationalbanken, skal det være, fordi vi finder det nødvendigt for at reducere den i Landet eksisterende Pengemængde, og det maa i saa Fald gøres uden Hensyn til, hvad vi gør ved de Midler, der her er Tale om.

Dernæst sagde det ærede Medlem Hr. H. C. Hansen, at det ikke var helt rigtigt, naar jeg havde sagt, at det foreliggende Lovforslag er fuldkommen analogt med den Lov, der er vedtaget om Efterbetalinger og Skattebøder til Kommunerne. Jeg skal gerne gøre det ærede Medlem den Indrømmelse, at jeg har udtalt mig lidt for summarisk, idet de ikke er fuldkommen analoge; men de er meget nær ved at være det. Det væsentlige i det er dette, at man i begge Tilfælde binder Penge. Naar det ærede Medlem sagde, at Kommunerne kunde faa deres Penge, naar de havde Brug for dem til forskellige Formaal, saa maa jeg dog gøre